

Velkommen til Los Angeles

Det første som slår deg med Los Angeles er byens enorme størrelse. Englenes By, eller LA som Los Angeles ofte kalles i dagligtale, strekker seg over 1200 kvadratkilometer, og er hjem for mer enn 3,8 millioner innbyggere og det snakkes 220 forskjellige språk. Og det kan virke som om alle disse menneskene egentlig er skuespillere, musikere, manusforfattere, dansere eller regissører som bare venter på sitt store gjennombrudd. Drømmen om Hollywood lever i høyeste grad.

Gjennom populærkulturen føler nok mange av oss at vi kjenner Los Angeles godt, ikke minst gjennom utallige filmer og TV-serier med handling lagt til byen.

Du vil raskt merke at byen er multietnisk, nesten halvparten av innbyggerne er født utenfor USA, og 40% av LA's innbyggere har spansk som førstespråk.

De mange attraksjonene i Los Angeles kan holde deg og dine medreisende travelt opptatt i ukesvis, selv om det ikke akkurat er den tradisjonelle høykulturen som står i høysetet.

LA er en helårsdestinasjon du kan besøke når som helst, for solen skinner de fleste dagene, og selv vinterdagene her er sjelden kaldere enn en gjennomsnittlig norsk sommerdag.

www.reiseplanetten.no

Fly til Los Angeles

Det finnes flere alternativer når du flyr fra Norge til Los Angeles. Riktig nok er det ingen direkteruter, men du kommer ganske greit til Los Angeles med fly for det. Continental via New York er i skrivende stund det raskeste og rimeligste. Piser i lavsesong starter fra 3700 kroner. Flyturen tar totalt 16,5 timer.

Både British Airways, Lufthansa, KLM og Air France flyr til Los Angeles via sine respektive hjemland, men prisene hos samtlige av disse flyselskapene starter på minst 5500 kroner.

Nordmenn trenger ikke visum for å komme inn i USA såfremt de har den nye typen biometriske pass. Men kontrollen er streng og unntakene er mange, så sjekk nærmere bestemmelser på www.reiseplaneten.no.

Ingen annen by i verden har flere flyplasser enn Los Angeles. Her ligger det hele seks kommersielle passasjerflyplasser i tillegg til en rekke private flyplasser og militære flyplasser.

Los Angeles International Airport (LAX)

Den største av flyplassene, og den du antagelig kommer til å lande på hvis du ankommer fra Europa, er Los Angeles International Airport.

Dette er USAs tredje travleste flyplass. Flyplassen kalles ofte LAX i dagligtale, og ligger 27 kilometer fra sentrum. Flyplassen har absolutt alt du trenger av butikker, restauranter, barer, banker, turistinformasjon, hotellbooking og ikke minst bilutleie.

En taxi inn til sentrum koster ca 300 kroner, og tar en halvtime hvis du er heldig med trafikken. Det finnes ikke noe kollektivtrafikk som går direkte fra flyplassen til sentrum, men det er gratis shuttlebusser som bringer deg til Aviation Station. Fra her går det jevnlig flybusser inn til Union Station i Los Angeles.

Bli kjent med Los Angeles

Los Angeles ble grunnlagt av spanjoler i 1781 under navnet El Pueblo de Nuestra Señora la Reina de los Ángeles de Porciúncula. Navnet ble heldigvis forkortet etterhvert.

California ble meksikansk i 1821. I 1848 ble California innlemmet i De forente stater. En økonomisk oppblomstring skjedde i forbindelse med oljefunn i 1892, og Los Angeles var en av verdens største petroleumsprodusenter i begynnelsen av forrige århundre.

På 1920-tallet ble Los Angeles hovedkvarter for USAs sterkt voksende filmindustri. Også flyindustrien baserte seg her. Los Angeles var OL-verter i 1932, og innbyggertallet passerte en million.

I dag har innbyggertallet vokst til 3,8 millioner, eller så mye som 13 millioner hvis man regner med hele Long Beach og Santa Ana-distriktet. Los Angeles har kun New York foran seg i USA når man rangerer etter folketall.

Klimamessig ligger Los Angeles i en subtropisk sone, med varme og nesten regnfrie somre og milde, men fuktigere vintre. Byen ligger utsatt til for jordskjelv, og rammes av tusenvis små skjelv årlig. Det siste store jordskjelvet var i 1994, da 72 mennesker mistet livet.

For å få et reelt inntrykk av Los Angeles, er det faktisk helt nødvendig å ha tilgang til bil. Kollektivtrafikken er godt utbygd, men tungvint, og det er ikke mange attraksjoner som du kan ta kollektivtrafikk til direkte. Antageligvis må du bytte buss eller metro flere ganger. Og Los Angeles er så utstrakt at det er bortimot umulig å komme seg rundt til fots, med mindre du bare skal fokusere på området rundt hotellet ditt.

De forskjellige folkegruppene som utgjør Los Angeles har som i mange andre byer samlet seg i egne enklaver. Det har resultert i at du finner bydeler som Chinatown, Little India, Thai Town, Little Ethiopia, Koreatown og Teherangeles, eller Little Persia som det også kalles, det største iranske samfunnet utenfor Iran. Og Los Angeles har nok meksikanere til å kunne bli kalt Mexicos tredje største by.

Downtown

Sentrale Los Angeles, eller Downtown, er området vest for Los Angeles River. Og selv om de fleste administrative bygningene og skyskraperne ligger i Downtown, er det ikke her du finner de fremste attraksjonene i Los Angeles. Unntak er Muséet for Samtidskunst, Little Tokyo, Music Center og det vestlige USAs høyeste bygning, US Bank Tower.

Hollywood

I åsen Mount Lee står det verdensberømte skiltet med de 15 meter høye bokstavene som former ordet Hollywood. I bydelen Hollywood kan du gå på verdens mest berømte fortau, Walk Of Fame. Det er kjent for sine over 2300 inngraverte stjerner. Her ligger også rockens svar på Walk Of Fame, Rock Walk med artistenes håndavtrykk.

Filminteresserte kan boltre seg i Hollywood Heritage Museum, Paramount Studios, Charlie Chaplin Studios, Universal Studios eller Kodak Theatre hvor Oscarprisene deles ut.

Men bortsett fra attraksjonene er det ikke spesielt glamorøst i Hollywood, og du vil kanskje oppleve området som noe nedslitt.

Beverly Hills

Beverly Hills har de aller fleste hørt om, og dette er faktisk ikke en del av Los Angeles. Beverly Hills er en egen by innenfor Los Angeles grenser med cirka 35000 innbyggere, blant annet Tom Cruise, Britney Spears, Sylvester Stallone og Ozzy Osbourne. Her finner du noen av de største og mest luksuriøse hjemmene i hele USA, og en gjennomsnittsbolig går for 2,25 millioner dollar.

For deg som liker shopping skal du vite at i Beverly Hills ligger det eksklusive shoppingdistriktet Rodeo Drive, med alle sine designerbutikker.

Walk of fame er et fem kilometer langt fortau hvor du bokstavelig talt går på stjernene

South Central

South Central, eller South Los Angeles, er kanskje mest kjent for opptøyene i 1992. Dette er definitivt ikke et turistområde, her hersker LAs beryktede gjenger. De fleste av byens drap skjer i South Central, selv om situasjonen har bedret seg vesentlig i de senere år. Mange av USAs største rap-artister kommer herfra, og South Central har en vesentlig større andel fargede innbyggere enn resten av Los Angeles.

Venice

Venice, eller Venice Beach, er derimot et ekstremt sjarmerende område. Og det er naturlige årsaker til at stedet er oppkalt etter Venezia i Italia, for her lå det et omfattende nettverk av kanaler og broer. Mange av kanalene ble fylt igjen i 1929 og gjort om til gater, men fortsatt er Venice et av LAs høydepunkter.

Her plasker endene rundt i kanaler mellom eksentriske bohemboliger side om side med eksklusive millionærvillaer. I hovedgaten Abbot Kinney Boulevard vrir det av kunstgallerier og spisesteder, og stranden er en av Californias beste og mest populære.

El Pueblo

Vi nevner også El Pueblo, som er Los Angeles eldste og historiske del. El Pueblo ligger i og rundt Olvera Street, ovenfor byens hovedtogstasjon Union Station i Downtown. Los Angeles fikk navnet sitt fra misjonsstasjonen som lå her på 1700-tallet. Her ligger byens eldste bygning, og mange av Los Angeles store meksikanske befolkning holder til her.

Turist i Los Angeles

Hvis du ikke har en bil tilgjengelig, eller ikke har sertifikat, så er det en idé å bli med på en organisert sightseeingtur for å få med deg høydepunktene av Los Angeles. Byen er altfor stor til at det er noe poeng i å forsøke å komme seg rundt til fots. Los Angeles har et godt utbygget nett av kollektivtrafikk, men du kan bruke en halv dag på å komme deg fra A til B.

Dag 1 i Los Angeles

De færreste amerikanske hoteller har frokost inkludert i romprisen, så første post på programmet blir å finne en diner som kan gi deg en god start på dagen.

California er ikke akkurat kjent for sine gamle historiske attraksjoner, men på The Getty Center kan du nesten få inntrykk av dette.

The Getty Center er et enormt museum som har fire hovedavdelinger: Greske og romerske antikviteter, fransk kunst, europeiske malerier frem til 1900-tallet og fotografier fra fotokunstens spede begynnelse frem til i dag. Her er også en svær hage med vakre roser, tulipaner og kaktuser! Senteret ligger i 1200 Getty Center og har åpent fra 1000 til 1800, og til 2100 i helgene. Gratis adgang, men stengt mandager.

Etterpå setter du kursen for bydelen som har blitt synonymt med film, **Hollywood**. Du vil fra lang avstand kunne se det ikoniske Hollywoodskiltet med 15-meter høye bokstaver som i over 80 år har voktet over området fra Mount Lee. Er du filminteressert, kan du bruke noen timer på å gå den legendariske Walk Of Fame, som har over 2300 stjerner inngravert i fortauene langs Hollywood Boulevard og Vine Street. Men vær oppmerksom på at hele strekningen er på rundt fem kilometer, så du må sikkert legge inn et avbrekk for lunsj på et av de mange spisestedene du passerer.

Stjernene på fortauet representerer artister fra film, tv, musikk og teater, og hver måned inkluderes nye stjerneskudd. Med litt flaks og planlegging kan du faktisk overvære en avdukningsseremoni, hvor hovedpersonen selv alltid er til stede.

Los Angeles er mer enn skyskrapere.
Husk bare at alle bydeler ikke er like trygge å ferdes i om kvelden.

Hvis du ikke har fått nok av Hollywoodstjerner etter denne kraftanstrengelsen, så skal du vite at du garantert vil komme over tilbydere av guidede turer hvor du blir kjørt rundt i Hollywood og Beverly Hills og vist husene til filmstjernene. Og du får med det muligheten til å ta bilde av den strengt bevoktede porten til f.eks. Sylvester Stallone eller Ozzy Osbourne.

Eller, du kan dra litt lenger bort i Hollywood Boulevard til det orientalsk utseende Grauman's Chinese Theatre, som er en hypermoderne og fasjonabel kino som åpnet i 1927. Den ser ut som en enorm kinesisk pagode, og er den ultimate kinoen hvor filmstjernene kommer på verdenspremierer og Oscarutdelinger har blitt holdt.

Like kjent er alle hånd- og fotavtrykkene utenfor fra 200 filmstjerner, fra Harold Lloyd og Charlie Chaplin til Daniel Radcliffe og Johnny Depp. Litt mer overraskende er det kanskje å finne avtrykkene til Darth Vader og Donald Duck.

Utenfor kinoen vil du antagelig bli kontaktet av «look alike» utgaver av Marilyn Monroe, James Dean eller Gandalf som tilbyr deg å ta et bilde av deg selv sammen med dem mot en liten pengesum.

Rett ved Grauman's ligger det digre Hollywood & Highland Center, som er et underholdningskompleks på over 36000 m², hvor du finner hoteller, spisesteder og minst 75 butikker. Her ligger også enhver filmfanatikers Mekka, Kodak Theatre hvor Oscarprisene deles ut hvert år.

Og når du først er her, kan du jo likegodt ta middagen her også. Prøv for eksempel den kjente **The Grill**, som spesialisere seg på amerikansk mat, dvs. digre biffer og annen grillmat, men også sjømat eller kyllingretter. Høres dette for tungt ut, finner du italienske, japanske eller middelhavsrestauranter inne på senteret.

Og er du fortsatt ikke klar for en tur tilbake til hotellet, har du to nattklubber inne på Hollywood & Highland Center, enten Level 3 eller den eksklusive The Highlands som med sine balkonger byr på fabelaktig utsikt over Los Angeles-gryta.

Dag 2 i Los Angeles

I dag konsentrerer vi oss om det som garantert er høydepunktet for de som er litt barnslige og/eller unge til sinns. Disneyland Park er utvilsomt verdens mest berømte fornøylespark, og den feiret sitt 50-årsjubileum i 2005. Idag har den fått sine avleggere både i Florida, Frankrike, Japan og Hong Kong.

Turen fra Los Angeles til Anaheim, hvor Disneylandparken ligger, kan ta et par timer hvis du ikke har bil tilgjengelig, så planlegg reisen på forhånd. Det finnes en jungel av forskjellige billetter, og den rimeligste endagsbilletten ligger per april 2008 på 66 dollar, eller cirka 340 kroner.

Selve fornøylesparken er på over 344000 m², men er likevel bare en del av det større komplekset Disneyland Resort. Dette inkluderer flere hoteller, shopping-, spise- og underholdningsdistriktet Downtown Disney og den i skrivende stund siste temaparken Disney's California Adventure, som tar for seg Californias historie og kultur.

Hvis du ikke har vært her før, og kun har denne dagen tilgjengelig, anbefaler vi at du i denne omgang dropper Disney's California Adventure og konsentrerer deg om selve Disneyland Park.

Ved inngangen blir du møtt av lange køer og et skilt med teksten "Her forlater du nåtiden og går inn i gårdagens, morgendagens og fantasiens verden". Og jammen føles det sånn også. Her støter du på Mikke, Donald og Langbein, og parken er delt opp i forskjellige områder med hvert sitt tema. Du har blant annet westernlandskapet Frontierland, Mikkes Toontown basert på filmen Hvem lurte Roger Rabbitt?, den futuristiske Tomorrowland, og New Orleans Square som imiterer Lousianas hovedby på 1800-tallet.

Her ligger også to av parkens mest populære attraksjoner; det skumle spøkeshuset Haunted Mansion og frydefulle Pirates of the Caribbean, som du sikkert kjenner fra filmene med samme navn.

Inne på parkområdet er det selvsagt utallige spisesteder, fra snackbarer til fine dining, så du sulter ikke ihjel. Vær derimot oppmerksom på at det ikke serveres alkohol inne i parken, da må du i såfall til Downtown Disney, hvor du forøvrig har gratis adgang.

Hvis en dag i Disneys verden ikke frister, foreslår vi at du besøker en av regionens strender. **Venice** har en nydelig strand med nok av severdigheter og spisesteder i nærheten, og du tilbringer lett en hel dag her. Surfing har blitt Californias uoffisielle nasjonalaktivitet, så hvis du aldri har prøvd dette, kan du melde deg på et kurs for nybegynnere.

Hoteller i Los Angeles

Som verdens underholdningsentrum finnes det naturligvis uendelig mange hoteller i Los Angeles, men de færreste av disse er på listen over USAs rimeligste. Men hotell i Los Angeles er likevel vesentlig billigere enn i for eksempel New York City, hvor det knapt er mulig å oppdrive et sentralt rom til under tusenlappen.

Det skjer så mye i Los Angeles som tiltrekker både forretningsfolk og turister at det som oftest lønner seg å bestille hotellrom god tid i forveien, for å få en anstendig pris i den bydelen du ønsker å bo.

Og akkurat valg av bydel blir like viktig for ditt totale inntrykk av Los Angeles som valg av hotell. Er det sydende folkeliv i sentrum som lokker, kan du prøve å finne et hotell blant downtowns skyskrapere. Vil du ha sol og strender, velger du Santa Monica, og hvis du reiser med barn, vil nok de bo nærmest mulig Disneyland i forstaden Anaheim.

Mange av Los Angeles legendariske hoteller hvor rockemusikere og filmstjerner har herjet, ligger langs Sunset Boulevard i Hollywood, og det gjør også mange av de mest kjente utestedene, restaurantene og nattklubbene.

Vær oppmerksom på at svært få hoteller i USA har frokost inkludert i romprisen, og enda færre har en ordentlig frokostsal.

Og du bør forsikre deg om at rommet har klimaanlegg eller i det minste en vifte. Det å besøke Los Angeles i sommermånedene kan være en hetere opplevelse enn du setter pris på.

Følgende hoteller har fått gode tilbakemeldinger fra sine kunder:

Omni Los Angeles at California Plaza ligger i 251 South Olive Street, og ble kåret til et *Best Values Hotel 2008* med en totalsum på 94.05 av 100 mulige. Dette er et 4-stjerners hotell med 453 rom over 17 etasjer, utendørs svømmebasseng, treningsstudio og egen spa-avdeling. Alle rom har klimaanlegg, trådløs internetttilgang, te- og kaffemaskin og kjøleskap.

Hotel Bel-Air, 701 Stone Canyon Road. Dette er et herregårdsaktig luksushotell med bygninger i spansk kolonistil omgitt av frodige hager og innsjøer med svaner, beliggende i det eksklusive boligområdet Bel Air Estates. Hotellet har 92 rom med alle fasiliteter, svømmebasseng, treningsstudio, spa, restauranter og bar. Ypperlig for par på bryllupsreise.

Magic Castle Hotel, 7025 Franklin Avenue. Dette er et 3-stjerners hotell med sentral beliggenhet i Hollywood, et par kvartaler fra Walk Of Fame. En enkel frokost er inkludert i prisen.

Los Angeles herlige skyline finner du i Downtown

Gjester går også rett inn på LAs kjente Magic Castle Club, en privat nattklubb kjent for å ha celebre gjester og underholdning av magikere. Hotellet har 40 rom, alle med stereo, dvd-spiller, klimaanlegg og trådløs internetttilgang. I tillegg får du svømmebasseng, japansk restaurant og bar.

Villa Delle Stelle, 6087 Harold Way. Et lite 3-stjerners designerhotell beliggende mellom Hollywood Boulevard og West Sunset Boulevard. Alle rommene har klimaanlegg, balkong, cd-spiller, dvd-spiller og trådløs internetttilgang. FAMILIEROM OG GRATIS PARKERING.

Elan Hotel Modern, 8435 Beverly Boulevard. 3-stjerners hotell med 50 rom beliggende i vestre Hollywood. Frokostbuffet inkludert, og gratis vin og ost hver ettermiddag. Alle rom har minibar og safe, trådløs internetttilgang, klimaanlegg, treningsrom, spa og massasje.

Spesielle hoteller!

Turister med spesiell interesse for rockens historie vil helt sikkert ha glede av å bo på et av disse stedene:

The Beverly Hills Hotel er et femstjerners luksushotell som ligger på 9641 Sunset Boulevard i Beverly Hills. Du har garantert sett bilde av dette hotellet på coveret til The Eagles millionseigende album Hotel California. You can check out any time you like, but you can never leave!

Highland Gardens Hotel i Hollywood som er stedet hvor Janis Joplin døde i 1970 (på rom 105), men den gang het hotellet Landmark. Det er fortsatt fullt mulig å bo her til en svært rimelig pris.

Hyatt West Hollywood Hotel er det legendariske stedet hvor alle rockestjernene bodde på 70-tallet. Led Zeppelin pælmet TVer fra vinduene og kjørte motorsykler ned trappa, og bidro til klengenavnet The Riot House.

Shopping i Los Angeles

Vi har sikkert sagt dette om andre byer også, men i Los Angeles får du faktisk kjøpt (nesten) alt mellom himmel og jord. I en av Nord-Amerikas største havnebyer, Long Beach rett utenfor LA, ankommer det daglig tonnevis av varer og artikler som du like etterpå får kjøpt over disk. Los Angeles har innbyggere fra 140 forskjellige nasjoner og deres ønsker om varer fra sine respektive hjemland bidrar sterkt til det enorme utvalget.

Vi kunne skrevet en hel guidebok om shopping i LA, men lar det bli med å trekke frem følgende områder som spesielt attraktive.

Rodeo Drive

Los Angeles' Gyldne Triangel avgrenses av Wilshire Boulevard, Santa Monica Boulevard og Canon Drive.

Hovedpulsåren i midten er Rodeo Drive. Her ligger det sikkert flere eksklusive designerbutikker enn i alle de nordiske hovedstedene til sammen. De færreste av oss vanlige dødelige har økonomi til å gå herfra nedlasset med shoppingposer, men hvis det er produkter fra Gucci, Chanel, Armani og Cartier som står på handlelisten din, vet du nå hvor du skal.

Melrose Avenue

I de ti-tolv kvartalene mellom La Brea og San Vincente Avenue finner du utallige butikker i kategorien Hip&Cool, men på langt nær så dyre som på Rodeo Drive. Her finner du det meste fra musikkforretninger og undertøysbutikker til bokhandlere, interiørutsalg og bruktbutikker, de fleste med kunstferdige fasader som ville vakt voldsomt oppsikt hvis de lå i Norge.

Santee Alley

Er du på jakt etter tilbudsvarer, bør du bruke litt tid på å lete gjennom butikkene i kvartalene mellom Olympic Boulevard, Santee Street og 12th Street. Her finner du flere outlets, som selger overskuddsvarer og knalltilbud på designerprodukter du ville måtte betalt det mangedobbelte for i Rodeo Drive. Den første fredagen i måneden har California Mart storsalg. Men her er det selvsagt også utallige andre butikker. Hvis du er på utkikk etter CD'er, dataspill, elektronikk, bøker eller skateboards, finner du det her.

Området rundt Sunset Plaza

Dette har blitt en gjenganger for turister, som i like stor grad som shopping er her for å nippe til sin caffe latte på en av de mange fortauscaféene mens de titter etter kjendiser. Her er også mange fasjonable boutiques, restauranter og sjønnhetssalonger.

Blir du lei av shopping har du alltid Venice Beach å trekke til.
Lange strender og sporty mennesker over alt.

Farmers Market

Dette høres kanskje ut som et sted hvor du får kjøpt ferske tomater og skurtreskere, men Farmers Market er en etablert institusjon som har vært et møtested og et landemerke i Los Angeles siden 1934. Her finner du over hundre butikker og spisesteder, fra de vanlige kjedene til de mer aparte spesialistene som selger stearinlys eller flipperspill. Farmers Market har et karakteristisk klokketårn, og ligger på hjørnet av 3rd Street og Fairfax Avenue. The Grove

Rett ved Farmers Market ligger det utensdørs shopping- og underholdningskompleks som heter **The Grove**. Det åpnet i 2002 og dekker et område på over 53000 m². Her ligger det enorme varemagasinet Nordstrom, den amerikanske klesbutikkjeden Abercrombie & Fitch og utsalg for Nike, Gap og Apple.

Generell informasjon!

De fleste butikkene holder åpent mellom 1000 og 1900 alle dager unntatt søndager. Noen av de største varehusene stenger enda senere, og har også søndagsåpent. Vær oppmerksom på at salgsskatt på 8,25% plusses på når du betaler. Ved større kjøp kan du i mange tilfeller få refundert salgsskatten/momsen på flyplassen når du forlater California.

Spise i Los Angeles

Det er vanskelig å si hva som er typisk mat fra Los Angeles, for de fleste innbyggerne er fra et annet sted. Med en befolkning på rundt 3,8 millioner fra 140 forskjellige land, så sier det seg selv at det er et ekstremt bredt utvalg av spisesteder. Og siden de fleste av disse nasjonalitetene naturlig nok har søkt sammen i egne nabolag, kan du føle deg sikker på at du finner glimrende kinesiske restauranter i Chinatown og ypperlige persiske restauranter i Teherangeles. Spisestedene i Little India, Thai Town, Little Ethiopia, Koreatown, Little Tokyo, Filippinotown og Little Armenia tilbyr naturlig nok det beste fra sine respektive hjemland også.

En av de mest populære av Los Angeles mange tusen spisesteder, er **Joe's Restaurant** som ligger i 1023 Abbot Kinney Boulevard i Venice. Her serveres fransk-californisk mat i moderne varianter, og selv om prisene ikke er blant de laveste, har stedet fått glimrende tilbakemeldinger fra sine gjester.

En annen kritikerrost restaurant er den japanske **Matsuhisa**, som ikke er redd for å eksperimentere med latinamerikanske smaker. Matsuhisa ligger i 129 N La Cienega Boulevard i Beverly Hills. Dette er et ganske avslappet og stille sted, som visstnok stadig vekk får besøk av nabolagets celebre innbyggere.

Du bør også prøve en av byens mange meksikanske restauranter. På **El Tepeyac** i 812 North Evergreen Terrace kan du spise deg stappmett på enorme tortillas eller burritos til en billig penge; en gjennomsnittelig hovedrett koster ikke mer enn rundt 40-50 kroner.

Tlapazola Grill i 4059 Lincoln Boulevard i Marina del Rey har også fått svært gode anmeldelser, og har retter du garantert ikke har prøvd før.

Vil du gå for det sikre så har du alltid The Grill på Hollywood & Highland Centre. Her serveres typisk amerikansk mat, dvs. biff, kylling, hamburger og sjømat. Naturligvis i store porsjoner.

Californias vin og øl

Hvis California hadde vært en selvstendig nasjon, ville den vært verdens fjerde største produsent av vin. Det dyrkes vin i de aller fleste av Californias 58 regioner, så hvis du vil besøke en vingård, trenger du ikke dra veldig langt fra Los Angeles. Et av de største distriktene ligger langs Highway 101, nordvest for LA og Santa Barbara. Rundt Solvang og Buellton produseres noen av statens beste Chardonnays.

Fortsetter du videre nordover, ligger det mange andre vingårder rundt Arroyo Grande og Edna Valley.

Omtrent 150 kilometer sørøst for Los Angeles ligger vindistriktene Temecula and San Diego County. Følger du Interstate 15, tar du av ved avkjørselen merket Rancho California Road.

Her ligger det et femtitalls forskjellige vingårder som produserer både rød og hvit vin, og mange av disse kan besøkes uten avtale. Noen har også overnattingstilbud, som for eksempel Churon Winery.

Til tross for at Monty Python for evig og alltid har gitt amerikansk øl et rykte om å være tynt og smakløst, ("Like making love in a canoe; it's f***** close to water.....") har du mye velsmakende i vente på Los Angeles mange puber.

Spesielt de engelske og irske pubene i Los Angeles har godt utvalg av øl.

Med barn i Los Angeles

California er en ypperlig feriedestinasjon for familier, og Los Angeles har mer enn nok av attraksjoner til å gjøre barna strålende fornøyde. Amerikanerne er svært flinke til å tilrettelegge for barn, og amerikansk mat består av atskillig mer enn hamburgere.

Hvis du har egne barn, er det ikke usannsynlig at du allerede har blitt utsatt for mas om å besøke verdens mest berømte fornøylespark, **Disneyland**, som ligger i 1313 South Harbor Boulevard i Anaheim. Walt Disney åpnet personlig parken i 1955, og siden har den bare vokst. Parken har flere avdelinger, blant dem Fantasyland, Frontierland, Adventureland og Tomorrowland, og selvfølgelig alle karuseller og berg-og-dalbener man kan forestille seg.

Åpningstider og priser finner du på www.disneyland.com

Men det finnes flere fornøylesparker i nærheten av Los Angeles, hvis barna mot formodning ikke vil til Disneyland.

Six Flags Magic Mountain har også mange karuseller og attraksjoner. Den ligger i Valencia, nord for Los Angeles. Åpningstider, dager og priser varierer.

Badeparken Six Flags Hurricane Harbor ligger like ved Magic Mountain og har en rekke våte attraksjoner. Åpen fra midten av mai til slutten av september.

Men du finner også store fornøylesparker innenfor selve byen. **Universal Studios Hollywood** har blitt Los Angeles nest største attraksjon, etter Disneyland. Dette er ikke bare et filmstudio, men også en full fornøylespark med Hakke Hakkespett som gallionsfigur og mange film-relaterte attraksjoner som Jurassic Park, Blues Brothers, Shrek og Simpsons. Adressen er 100 Universal City Plaza og Universal Studios holder åpent alle dager. Her er det så å si alltid lang kø, så det lønner seg å kjøpe billetter på forhånd.

Dyrehager er vanligvis populært blant barn. **L.A. Zoo** ligger i Griffith Park. Dyrehagen åpnet i 1966 og er hjem for over 1200 dyr som stort sett lever i naturlige omgivelser. Her er også en flott botanisk hage med over 800 plantearter. Åpent alle dager fra 1000 til 1700. Inngang ca 55 kroner, barn halv pris.

De litt større barna vil sikkert ha moro av å besøke **Hollywood Wax Museum**, hvor de kan møte livaktige kopier av blant andre Marilyn Monroe, Freddy Kreuger og Michael Jackson. Kopien av sistnevnte blir av onde tunger beskrevet som mer livaktig enn originalen. Her er også kjente rekvisitter fra store Hollywoodfilmer. Billetter koster ca 90 kroner for voksne og 40 for barn opp til 12 år. Muséet ligger på 6767 Hollywood Boulevard og er åpent hver dag året rundt fra 1000 til midnatt.

Leiebil i Los Angeles

For å få bli kjent med hele Los Angeles, er det faktisk helt nødvendig å ha en bil disponibel. Kollektivtrafikken er godt utbygd, men det er ikke mange attraksjoner du kan ta metro eller buss direkte til, vanligvis må du bytte flere ganger. Med litt uflaks kan du bruke halve dagen på bussen, mens du med bil kunne ha tilbakelagt samme distanse på under en time.

Det er veldig godt tilrettelagt for leie av bil i USA og det er vesentlig rimeligere enn i Norge. Du kan bruke ditt norske førerkort dersom oppholdet ikke strekker seg utover seks måneder. Hvis du ikke har kjørt bil utenfor Norden før, kan det være litt skremmende å komme rett ut på motorveier med åtte filer i hver retning og tung trafikk på alle kanter. Men skiltingen i USA er forbilledlig, du får tydelig beskjed lang tid i forveien om hvilken fil du skal ligge i for å komme til rett sted.

På den "vanlige" motorveien er det ofte 2-3 filer i hver retning. Alle filer brukes fritt, ikke som i f.eks i Tyskland der venstre fil er for hurtigkjøring. Amerikanerne bruker samtlige filer og svinger mellom bilene som det skulle vært slalåm.

Veiene er av veldig bra standard nesten uansett hvor du skal.

Det meste i USA er tilrettelagt for bilister, så du kan gjøre omtrent alt fra bilvinduet. Ta ut penger, bestille mat, kjøpe øl, se en kinofilm osv.

Husk at når du fyller bensin i USA må du forhåndsbetale inne i butikken først, og da helst kontant. Når du har fylt for beløpet du har betalt for, får du ikke mer ut av pumpa. Fyller du for mindre enn det du har betalt for, får du tilbake differansen.

Hvis du leier bil, kan vi foreslå følgende destinasjoner som utflukter fra Los Angeles:

Santa Barbara (140 kilometer)

Amerikanerne elsker å gi byene sine klengenavn, og Santa Barbara har fått tilnavnet Den amerikanske riviera. Og når man rusler langs små hvite hus med røde takstein og blåmalte vinduskarmer, er det lett å glemme seg bort og tro at man befinner seg et sted langs Middelhavet, og ikke Stillehavet. Her er en lang og nydelig strand med mange spisesteder, og et håndverksmarked på søndager.

Santa Barbara har rundt 90000 innbyggere, og rundt 18000 studenter på University of California bidrar til et særs godt uteliv.

Tijuana (210 kilometer)

Når man først har sjansen til å ta en dagstur til Mexico, så gjør man så klart det! Avhengig av trafikken kjører du fra Los Angeles sentrum til Tijuana på 2,5 til 3,5 timer. Tijuana ligger rett sør for grensen i den meksikanske delstaten Baja California, og har 1,4 millioner innbyggere. Tijuana er riktignok preget av å være grenseby til USA, og er nesten sammenvokst med San Diego på den andre siden av grensen. Du får likevel den distinkte følelsen av å være i et helt annet land og kultur. Du trenger ikke spesielle papirer utenom pass for en svipptur inn i Mexico. Vær oppmerksom på at det er enkelte restriksjoner hos bilutleieselskapene ved å kjøre en leiebil inn i et annet land, så dobbeltsjekk dette.

San Francisco (610 kilometer)

San Francisco har i mange år vært amerikanernes førstevalg når det gjelder storbyferie. Mange tilreisende vil hardnakket hevde at ingen byer har vakrere beliggenhet enn San Francisco,

en beliggenhet som blir enda vakrere takket være den ruvende Golden Gate-broen som strekker seg over sundet mellom Stillehavet og San Francisco Bay.

Det er mange alternative kjøreruter mellom LA og San Francisco, og den raskeste, men minst interessante, vil ta rundt seks timer. Da kjører du I-405 og I-5 i retning Sacramento, deretter I-580 og I-80 mot San Francisco.)

Internasjonalt førerkort

Internasjonalt førerkort er en oversettelse av ditt norske førerkort. Internasjonalt førerkort er et papirhefte i A6-format med grått omslag og hvite sider.

Enkelte land i Europa krever fortsatt et internasjonalt førerkort i tillegg til ditt nasjonale førerkort. Skal du leie bil utenfor Europa anbefales det å alltid ha med internasjonalt førerkort. For mer informasjon besøk nettsiden til NAF (Norges Automobilforbund).

Har du leiebil kan du oppleve mange flotte destinasjoner og turistmål langs kysten.

Sport i Los Angeles

Selv om den amerikanske og europeiske kulturen har blitt mer og mer identisk, er det ett område hvor de aldri har fusjonert, og det er på sport. Mens europeerne forguder fotball, blir dette nærmest ignorert i USA. Amerikanerne er derimot lidenskapelig opptatt av baseball, amerikansk fotball, ishockey og basketball.

Los Angeles er en stor idrettsby og har to ganger vært vertsby for De olympiske leker, i 1932 og 1984.

Baseball

Los Angeles Dodgers spiller i Major League Baseball, og har hjemmebanen Dodger Stadium i downtownområdet. Den ble åpnet i 1962 og har plass til 56000 tilskuere.

Amerikansk fotball

Amerikansk fotball, eller bare football som amerikanerne selv kaller det, er enormt i USA, og ingen idrett trekker flere tilskuere til arrangementene. Men merkelig nok har ikke Los Angeles hatt noe lag i toppserien NFL siden 1995. Det spekuleres stadig vekk i planer om å kjøpe opp et annet lag og flytte dette til LA, men i skrivende stund har det ikke blitt noe konkret av dette.

Basketball

Basketball er også enormt populært i USA, og Los Angeles har to lag i toppserien NBA, **Clippers** og **Lakers**. Begge lagene spiller hjemmekampene sine på 19000-seteren Staples Center, som ligger i Downtown.

Fotball

Vanlig fotball, eller soccer, er som nevnt ikke det helt store i USA, til tross for at David Beckham gjorde californier av seg og sluttet seg til **Los Angeles Galaxy** i 2007. Dette laget har vært i Major League Soccer siden starten i 1995, og trekker flere tilskuere enn noe annet fotballag. De spiller sine hjemmekamper på 27000-seteren Home Depot Center, to mil sør for Downtown.

Til tross for manglende interesse, har USA de siste tiårene nesten alltid vært blant verdens 20-30 beste landslag.

Golf i Los Angeles

Golfspillere har det enkelt i Los Angeles, og de trenger ikke reise langt for å finne flotte 18-hulls baner å spille på. Det finnes rundt 80 golfbaner innenfor en radius på tre mil fra sentrum, de fleste golfbanene holder en ypperlig standard.

Attraksjoner i Los Angeles

Hollywood Walk of Fame

Dette er et fortau langs Hollywood Boulevard og Vine Street, med over 2300 stjerner dedikert navn fra underholdningsbransjen. Nesten hver måned legges det til et par nye. Totalt er Walk Of Fame på godt over fem kilometer, så ikke baser deg på å få med deg alt på noen minutter. De mest kjente stjernene er kanskje Elvis utenfor nr 6777 eller Beatles utenfor 7051.

Grauman's Chinese Theatre

Dette er i dag en hypermoderne og fasjonabel kino som åpnet i 1927. Den ser ut som en enorm kinesisk pagode, og er stedet hvor filmstjernene kommer på verdenspremierer.

Utenfor er hånd- og fotavtrykkene fra 200 filmstjerner og filmfigurer som Darth Vader og Donald Duck. Grauman's ligger naturligvis i Hollywood, nærmere bestemt 6929 Hollywood Boulevard.

Hollywoodskiltet er blitt et landemerke som gjenkjennes, kopieres og parodieres over hele verden. Disse ni bokstavene av 15 meters høyde har stått på Mount Lee siden 1923. Opprinnelig sto det Hollywoodland i bokstaver av tre. I 1978 sponset ni personer, blant dem Hugh Hefner og Alice Cooper, en bokstav hver for å få produsert skiltet i stål.

Hollywood Walk of Fame har bokstavelig talt mange stjerner. Louis Armstrong er en av våre favoritter, du finner helt sikkert en av dine favoritter her også.

Hollywood Wax Museum

På Hollywood Wax Museum kan du møte livaktige kopier av blant andre Marilyn Monroe, Freddy Kreuger og Michael Jackson. Her er også kjente rekvisitter fra store Hollywoodfilmer. Billetter koster ca 90 kroner for voksne og 40 for barn opp til 12 år. Muséet ligger på 6767 Hollywood Boulevard og er åpent hver dag året rundt fra 1000 til midnatt.

The Getty Center

Getty Center er et enormt museum som har fire hovedavdelinger: Greske og romerske antikviteter, fransk kunst, europeiske malerier frem til 1900-tallet og fotografier fra starten og frem til i dag. Her er også en svær hage med roser, tulipaner og kaktuser. Senteret ligger i 1200 Getty Center og har åpent 1000 til 1800, og til 2100 i helgene. Gratis adgang, men stengt mandager.

MCA

Er samtidskunst mer i din gate, drar du til Museum of Contemporary Art (MOCA) i downtown. MCA holder åpent torsdag til mandag fra 1100, inngang rundt 50 kroner. Adressen er 250 South Grand Avenue. Museet har også avdelinger i 152 North Central Avenue og 8687 Melrose Avenue.

Six Flags Magic Mountain

Dette er en stor fornøylespark med mange karuseller og attraksjoner. Den ligger i Valencia nord for Los Angeles. Åpningstider, dager og priser varierer.

Six Flags Hurricane

Badeparken Six Flags Hurricane Harbor ligger like ved Magic Mountain og har en rekke våte attraksjoner. Åpen fra midten av mai til slutten av september.

Sunset Boulevard

Langs denne gaten ligger attraksjoner på rekke og rad. Her ligger **Hyatt West Hollywood Hotel** hvor Led Zeppelin kjørte motorsykler ned trappa, klubben **Whiskey a Go Go** hvor blant annet The Doors, Janis Joplin og Led Zeppelin har spilt, den berømte **Rainbow Bar & Grill** hvor du antagelig vil møte Motörheads Lemmy ved bardisken, Johnny Depps klubb **The Viper Room** hvor skuespilleren River Phoenix døde utenfor, og hotellet **Chateau Marmont**, hvor Blues Brothers-stjernen John Belushi døde.

L.A. Zoo ligger i Griffith Park.

Dyrehagen som ligger i Griffith Park som åpnet i 1966 er hjem for ca 1200 dyr som stort sett lever i naturlige omgivelser. Her er også en nydelig botanisk hage med over 800 plantearter. Åpent alle dager fra 1000 til 1700. Inngang ca 55 kroner, barn halv pris.

Disneyland

Verdens mest berømte fornøylespark er utvilsomt Disneyland, som ligger i 1313 South Harbor Boulevard i Anaheim. Walt Disney åpnet parken i 1955, og siden har den bare vokst. Parken har fire avdelinger; Fantasyland, Frontierland, Adventureland og Tomorrowland, og selvfølgelig alle karuseller og berg-og-dalbaner man kan ønske.

Åpningstider og priser finner du på www.disneyland.com

Universal Studios

Universal Studios Hollywood har blitt Los Angeles nest største attraksjon, etter Disneyland. Dette er ikke bare et filmstudio, men også en full fornøylespark med Hakke Hakkespett som gallionsfigur og mange film-relaterte attraksjoner som Jurassic Park, Blues Brothers, Shrek og Simpsons. Åpent alle dager.

Adressen er 100 Universal City Plaza. Vær forberedt på lang kø, så det lønner seg å kjøpe billetter på forhånd.

I herlige Griffith Park ligger dyrehagen LA Zoo med mer enn 1200 dyrearter.

Planlegg reisen hos Nettavisen!

I Nettavisens reisemagasin kan du oppdatere deg på det siste innen reisenyheter og hente inspirasjon til ferien din.

Finn reiseguides for de beste feriedestinasjonene, sjekk reiseværet og se hva som skjer i de største byene. Alt på www.nettavisen.no/reise

Reise Planeten

De beste reisetipsene produseres av
Reiseplaneten.no

Erfarne reiselivsfolk skriver hver uke nye reiseguides. Reiseguides som kan lastes ned av deg og brukes til inspirasjon før reisen, hjelp under reisen og til gode minner etter reisen.

Ønsker du mer informasjon om Reiseplaneten og Reiseplanetens produkter?

www.reiseplaneten.no
info@reiseplaneten.no

www.reiseplaneten.no.

Copyright Reiseplaneten AS. Ingen del av denne reiseguide kan gjengis uten skriftlig tillatelse fra Reiseplaneten AS. Reiseguiden er forsøkt skrevet så korrekt som mulig og i beste hensikt. Husk at åpningstider, telefonnummer, webadresser, priser og navn kan endres. Reiseplaneten påtar intet ansvar for uleilighet, tap eller skade som inntreffer hos brukere av vår guide